

som Finansministeren her har foreslaaet os at gøre. Derimod nægter jeg ikke, at det forekommer mig, at der kunde være vist noget større Varsomhed paa Udgiftsbudgettet i øvrigt med Hensyn til de farlige Begyndelser paa Nybevillinger. Hvis man gennemgaar vort Finansbudgets Historie, og det vil for Resten være en tiltrækkende Opgave at gøre det med nogen Udførlighed — de Herrer skulle dog ikke blive bange for, hvad der i saa Henseende forestaar dem i Dag, thi det vilde jo falde langt uden for Rammen af en Tale, som kan holdes her ved Finanslovens første Behandling, at gøre slikt — vil man se, at der af smaa og forholdsvis ubetydelige Begyndelser paa Budgettet til sidst er vokset op store, stadigt stigende Statsudgifter. Man er begyndt med at tage et lille Omraade op, som tidligere var forbeholdt det private Initiativ, til Dyrkning fra Statens Side. Først giver man et lille Statstilskud paa Finansloven, men derpaa er Statens Bidrag stadig vokset, de private have mere og mere trukket sig tilbage, fordi Staten har overtaget Sagen, og til sidst sidder i Virkeligheden private og administrere ved Hjælp af Statsmidler, og Staten har da sagt: Hvorfor saa ikke tage det hele og selv administrere det? Saaledes ere mangfoldige Begyndelser paa 2—3,000 Kr. naaede op til 10,000 Kr., ja, undertiden til 100,000 Kr. Derfor er det af den yderste Vigtighed, naar Finanstilstanden er saa slet som nu, at passe paa de smaa Begyndelser, passe paa, at der i alt Fald paa dette Aars Finanslovsforslag ikke bliver ret mange af disse Nybegyndelser, der kan blive saa overordentlig farlige. Lad mig i Forbindelse dermed sige, at der er en meget tiltalende Ting paa dette Aars Finanslovsforslag, et nyt Princip, som er af det gode, og som burde følges videre, nemlig dette, at lade Statstilskudet til private Foreningers samfundsnyttige Virksomhed staa i et vist Forhold til, hvad der tilskydes fra disse Foreningers egen Side. Det er fulgt her, særlig paa Indenrigsministeriets Budget, f. Eks. ved Nybevillingen til „Dansk Kunstffidsforening“ — tror jeg, den hedder — ved Bevillingen til „Tilskærerforeningen“ og ved et Par andre Bevillinger. Havde man fulgt dette Princip fra Begyndelsen, vilde det have betydet en overordentlig stor Besparelse for Statskassen. Det er altfor ofte gaaet saaledes, at Statens Bidrag er steget, og de private ere sunkne, indtil Statsbidraget er blevet mange Gange større end Privatbidraget. Jeg vil anbefale, at man an-

vender det Princip, der her er fastslaaet paa Indenrigsministeriets Budget, paa de andre Budgetter og helst i noget større Udstrækning. Det foreslaas her, at det private Bidrag skal være lige saa stort som Statsbidraget, men det forekommer mig, at det vilde have været sundere og rigtigere, om man havde fastslaaet, at Statstilskudet ikke maatte være mere end Halvdelen af det private Bidrag. Derom vil der dog let kunne forhandles paa senere Stadier.

Ligeledes er det mig klart, at naar den finansielle Tilstand er, som den er, ere vi i høj Grad nødte til at udsætte, hvad der kan udsættes af Byggeforetagender og lignende. Der er, som sagt, baade paa Nybevillingerne og paa Byggeforetagenderne et og andet Punkt paa det foreliggende Forslag, hvor der kunde stryges, udsættes eller nedsættes, og jeg haaber, at al mulig Nøjagtighed og Flid i saa Henseende som sædvanlig vil blive udvist fra Finansudvalgets Side.

Der er en anden Ting, som jeg haaber maa ske, og som har en overordentlig stor Betydning for en sund Finanskusholdning i Fremtiden, og det er, at der kunde finde en alvorlig Reduktion Sted paa Statsbanernes Budget. Vi have siddet her, og jeg har selv været med til det, i Udvalget i Fjor angaaende Loven om Statsbanedriften og søgt at finde Besparelser. Men — og jeg kan sige det saa meget friere, som jeg selv bærer min Del af Ansaret — jeg synes ikke, det er lykkedes os i nogen overvældende Grad. Jeg tror dog ikke, der kan bebrejdes dette Udvalg noget særligt i saa Henseende, thi skal der spares noget af virkelig Betydning paa dette store og vidtløftige Budget, er der kun en Side, hvorfra det kan komme, saa det har Fynd og Klem, nemlig fra Statsbaneadministrationen. Det er aldeles klart, at under en hvilken som helst Regering, en hvilken som helst Ledelse, vil Rigsdagen være ret afmægtig over for Statsbaneadministrationen, der trænger paa og trænger paa med Forlangende om Udvidelser. Det er nemlig saa godt som umuligt for Rigsdagen med det Maal af Sagkundskab og den Tid, den har til Raadighed, at undersøge den Slags Forhold. Den kan ikke gøre sin Mening gældende over for Statsbaneadministrationen, som sidder inde med alle Midler til at hævde og forsvare sine Anskuelser. Men naar Statsbaneadministrationen tager Initiativet til Besparelser, kan der ikke være Tvivl om, at den vil finde varm og oprigtig Understøttelse fra